

राज्याचा ऊर्जा संक्रमण आराखडा (Energy Transition Blue Print) तयार करण्यासाठी व सदर आराखड्याची अंमलबजावणी व संनियंत्रण करण्यासाठी “राज्यस्तरीय अभ्यास, अंमलबजावणी व संनियंत्रण समिती” स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:समिती-२०२४/प्र.क्र.८६/ऊर्जा-७.
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक: ०५ सप्टेंबर, २०२४.

प्रस्तावना:-

मा.केंद्रीय मंत्री, विद्युत आणि नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, भारत सरकार यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक ०९.०२.२०२२ रोजी संपन्न झालेल्या बैठकीच्या इतिवृत्तानुसार ग्लासगो येथील सीओपी-२६ जागतिक परिषदेमध्ये सुधारीत केलेल्या वचनबद्धतेची पूर्तता करण्यासाठी राज्यांनी त्या ध्येयाप्रमाणे कार्यवाही करणे अपेक्षित आहे. त्याकरीता ऊर्जा संक्रमण (Energy Transition) हा उत्सर्जन आणि वचनबद्धतेची पूर्तता करण्यासाठी एक महत्त्वाचा उपाय असून त्यासाठी राज्याकरीता आवश्यक आराखडा तयार करण्याची आवश्यकता आहे.

२. सध्यास्थितीत, राज्यामध्ये वीजेची मागणी सातत्याने वाढत आहे. अशा वेळी वीजेची मागणी पूर्ण करणे, वाढीव वीजेच्या अनुषंगाने पारेषण व वितरण प्रणालीचे आस्थापन व सबलीकरण करणे, महावितरण कंपनीस स्वरूप दरात वीज उपलब्ध होणे, नवीकरणीय ऊर्जेचा वापर वाढविणे यादृष्टीने राज्याचा ऊर्जा संक्रमण आराखडा (Energy Transition Blue Print) तयार करणे आवश्यक आहे. सदर आराखडा तयार करण्याचे काम जलद गतीने होणे आवश्यक आहे. राज्याचा ऊर्जा संक्रमण आराखडा तयार करणे, त्याची अंमलबजावणी व संनियंत्रण करणे याकरीता मा.अपर मुख्य सचिव (ऊर्जा) यांचे अध्यक्षतेखाली “राज्यस्तरीय अभ्यास, अंमलबजावणी व संनियंत्रण समिती” स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्याचा ऊर्जा संक्रमण आराखडा (Energy Transition Blue Print) तयार करणे, त्याची अंमलबजावणी व संनियंत्रण करणे याकरीता मा.अपर मुख्य सचिव (ऊर्जा) यांचे अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे “राज्यस्तरीय अभ्यास, अंमलबजावणी व संनियंत्रण समिती” स्थापन करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	नाव/पदनाम	अध्यक्ष/सदस्य
१.	अपर मुख्य सचिव, ऊर्जा विभाग	अध्यक्ष
२.	अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महावितरण कंपनी	सदस्य
३.	अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महानिर्मिती कंपनी	सदस्य
४.	अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महापारेषण कंपनी	सदस्य
५.	महासंचालक, महाऊर्जा	सदस्य
६.	मुख्य विद्युत निरिक्षक, CEO	सदस्य
७.	सह/उप सचिव (जलविद्युत प्रकल्प), जलसंपदा विभाग	सदस्य
८.	सह सचिव (ऊर्जा-७), ऊर्जा विभाग	सदस्य
९.	संचालक (प्रकल्प), महावितरण/महानिर्मिती/महापारेषण कंपनी	सदस्य
१०.	संचालक (संचलन), महावितरण/महानिर्मिती/महापारेषण कंपनी	सदस्य
११.	मुख्य अभियंता (एसटीयू), महापारेषण कंपनी	सदस्य

१२.	अधिकारी अभियंता, राज्य भार प्रेषण केंद्र	सदस्य
१३.	इतर खाजगी वीज वितरण कंपन्यांचे व्यवस्थापकीय संचालक/प्रतिनिधी	सदस्य
१४.	समितीचे अध्यक्ष निमंत्रित करतील असे तज्ज्ञ व्यक्ती	सदस्य
१५.	संचालक (वाणिज्य), महावितरण कंपनी	सदस्य सचिव

२. समितीची कार्यकक्षा: समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे आहे:-

- १) राज्यातील वीजेची वाढत जाणारी मागणी (वीज मागणीचे विश्लेषण, स्थापित क्षमता, उच्चतम मागणी, इ.), नवीकरणीय ऊर्जाचे महत्त्व, पुढील काळात आस्थापित होणारे प्रकल्प इत्यादी बाबी विचारात घेऊन पारेषण वाहिन्या व्यवस्थेचे सक्षमीकरण, नवीन पारेषण वाहिन्या आस्थापित करणे, वीजेच्या वाढत्या मागणीनुसार नवीन वीज निर्मिती प्रकल्प आस्थापित करणे, वीज वितरण प्रणालीचे सक्षमीकरण व क्षमतावाढ, वीज उपलब्धतता इत्यादी बाबींच्या अनुषंगाने राज्याच्या ऊर्जा संक्रमणाचा आराखडा (Energy Transition Blue Print) तयार करणे.
- २) वीज खरेदी दर न्युनतम ठेवण्यासाठी उपाययोजनांचा समावेश ऊर्जा संक्रमण आराखड्यामध्ये असेल.
- ३) ऊर्जा साठवण प्रणाली (Energy Storage System) चे नवनवीन उपाय सुचविणे.
- ४) ऊर्जा संक्रमण आराखडा तयार करताना ऊर्जा संवर्धन, कॉम्प्रेस्ड बायोगॅस इत्यादी अनुषंगीक बाबी विचारात घेणे.
- ५) बायोमास आणि हरित हायड्रोजनचा अधिक वापर करणे यावर समिती मार्गदर्शन करेल.
- ६) बी.ई.ई.मार्फत राबविण्यात येणाऱ्या उपाययोजना राज्यात राबविणे.
- ७) इतर सर्व ऊर्जा संक्रमण/उत्सर्जन संदर्भातील उपायात्मक बाबींवर तसेच काळानुरुप येणाऱ्या नवीन तंत्रज्ञानाच्या वापराबाबत मार्गदर्शन करण्याचे कार्य समितीचे राहील.
- ८) ऊर्जा संक्रमण आराखड्याच्या अंमलबजावणीचे संनियंत्रण करणे.
- ९) ऊर्जा संक्रमण आराखड्यानुसार झालेल्या प्रगतीचा आढावा घेणे.
- १०) समितीची प्रत्येक महिन्यात किमान १ बैठक घेणे.
- ११) सदर आराखड्याच्या अनुषंगाने त्रैमासिक प्रगती अहवाल मा.मंत्री (ऊर्जा) यांना सादर करणे.

३. सदर समितीने बैठक घेतल्यानंतर केलेल्या कार्यवाहीच्या प्रगतीचा अहवाल समितीच्या सदस्य सचिवांनी शासनास सादर करावा.
४. समितीने १ महिन्यांच्या कालावधीत ऊर्जा संक्रमणाचा आराखडा (Energy Transition Blue Print) तयार करावा.
५. समितीमधील अध्यक्ष/सदस्य यांना मानधन, प्रवासभत्ता इत्यादी देय असणार नाही.
६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२४०९०५११५८९६९०९० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रदिप भिंताडे)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

३. मा.उप मुख्यमंत्री तथा ऊर्जा मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.उप मुख्यमंत्री तथा वित्त व नियोजन मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
५. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
६. सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधान भवन, मुंबई,
७. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
८. अपर मुख्य सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
९. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर,
१०. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
११. सचिव, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई (पत्राने),
१२. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, सूत्रधारी कंपनी मर्या.,मुंबई,
१३. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या.,मुंबई,
१४. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी मर्या.,मुंबई,
१५. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्या.,मुंबई,
१६. महासंचालक, महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण (महाऊर्जा),पुणे,
१७. मुख्य विद्युत निरिक्षक, मुख्य विद्युत निरिक्षक कार्यालय, मुंबई.
१८. खाजगी वीज वितरण कंपन्यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,
१९. सह/उप सचिव (जलविद्युत प्रकल्प), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२०. सह सचिव (ऊर्जा-७), उ.ऊ.का.व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२१. संचालक (प्रकल्प), महावितरण/महानिर्मिती/महापारेषण कंपनी, मुंबई,
२२. संचालक (वाणिज्य), महावितरण कंपनी, मुंबई,
२३. संचालक (संचलन), महावितरण/महानिर्मिती/महापारेषण कंपनी, मुंबई,
२४. मुख्य अभियंता (एसटीयू), महापारेषण कंपनी, मुंबई,
२५. अधिक्षक अभियंता, राज्य भार प्रेषण केंद्र, मुंबई,
२६. ऊर्जा उप विभागातील सर्व कार्यासने,उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२७. निवड नस्ती, ऊर्जा-७, उद्योग,ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.